

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 28Sp/60/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6015200979
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Novotná
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6015200979.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici sudkyňou JUDr. Janou Novotnou v právnej veci navrhovateľky Q. S., nar. XX. XX.XXXX, Z. XX, XXX XX G. proti odporcovi správneho orgánu Centrum právnej pomoci, so sídlom v Bratislave, Kancelária Žilina, Národná 34, 011 00 Žilina o odvolaní navrhovateľky proti rozhodnutiu odporcu sp. zn. 7702/2015-KaZA zo dňa 29. júna 2015 takto

rozhodol:

Rozhodnutie odporcu sp. zn. 7702/2015-KaZA zo dňa 29. júna 2015 **z r u š u j e** a vec vracia odporcovi na ďalšie konanie.
Navrhovateľke náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Správny orgán v záhlaví uvedeným rozhodnutím nepriznal navrhovateľke nárok na poskytovanie právnej pomoci. Rozhodnutie odôvodnil tým, že sa navrhovateľka naň obrátila so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci vo veci ústavnej sťažnosti proti prietahom v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina 12C/197/2004. Žiadateľka predložila doklady a koncept ústavnej sťažnosti na prietahy v konaní vedenom pred Okresným súdom Žilina č. k. 12C/197/2004. Odporcovi z predložených dokladov a žiadosti vyplynulo, že žiadateľka chce podať ústavnú sťažnosť z dôvodov prietahov v konaní. Namíeta postup súdu, ktorý nariadil znalecké dokazovanie, čo žiadateľka považuje za neefektívny a nehospodárny krok, ktoré konanie predĺžilo, skomplikovalo. Súd vo veci doplnenia znaleckého dokazovania koná už od 18. októbra 2012, pričom sa už od tohto dňa mohol vysporiadať s meritom veci. Odporca ďalej v odôvodnení konštatoval, že mu je z úradnej činnosti známe, že navrhovateľka podala dovolanie voči uzneseniam vydaným v konaní 12C/197/2004. Odporca priznal navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní voči uzneseniu Krajského súdu v Žiline 7Co/797/2014-732 zo dňa 11. marca 2015 a v dovolacom konaní voči uzneseniu Krajského súdu v Žiline 7Co/797/2014, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 12C/197/2014-565 zo dňa 22. mája 2013. Ďalej odporca v odôvodnení konštatoval, že z konceptu ústavnej sťažnosti vyplýva, že navrhovateľka namíeta postup súdu, ktorý nariadil doplnenie znaleckého dokazovania. Zo žiadosti o poskytnutie právnej pomoci navrhovateľky, ktorú si podala v súvislosti s konaním na okresnom súde vedenom pod sp. zn. 12C/197/2004 je odporcovi známe, že znalkyňa podala 26. apríla 2013 písomný znalecký posudok č. 23/2013. Odporca ďalej poukázal na to, že z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri posudzovaní otázky prietahov v konaní, je potrebné zohľadniť tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada v rámci prvého kritéria aj na predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľa. Odporca uviedol, že z toho je zrejmé, že v roku 2013 bolo doplnené znalecké dokazovanie a vyhotovený znalecký posudok, následne navrhovateľka podala riadne a mimoriadne opravné prostriedky proti uzneseniam vydaným v tomto konaní, o ktorých sa v súčasnosti koná a pre ktoré súd nemôže konať vo veci samej, a teda v danom prípade nemôže ísť o zbytočné prietahy v konaní. Z týchto okolností dospel odporca k názoru,

že sa žiadateľka obrátila na centrum s vecou, kde ide o zrejmu bezúspešnosť sporu a v tejto veci nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím nebola splnená jedna z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Nesplnenie čo len jednej z týchto podmienok, má za následok negatívne rozhodnutie o žiadosti na poskytnutie právnej pomoci. Keďže jedna z podmienok splnená nebola, ďalšími sa odporca už nezaoberal.

Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá navrhla, aby súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila tým, že podala žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov z dôvodu, že v konaní pred Okresným súdom Žilina 12C/197/2004 dochádza k prieťahom. Ústavnou sťažnosťou sa snaží doceliť nápravu. Podstatou namietaných prieťahov je skutočnosť, že súd v uzneseniach o pribratí znalca do konania ako aj v uzneseniach o znalečnom opakuje, že v konaní zostalo sporné, kedy a v akom rozsahu boli práce vykonané, napriek tomu súd nariadil doplnenie znaleckého dokazovania za účelom posúdenia VŠH pred a po tvrdených ale ani znalcom neurčených prácach. Podstata sťažnosti spočíva v tom, že po prvom posudku znalkyne súd zistil, že pred posudkom mal nepreukázané obdobie vykonania stavebných prác. Po posudku zisťuje, že ani znalkyňa nepozná takú metódu, ktorou by zistila obdobie vykonania tvrdených prác. Stavebné práce, ich rozsah a obdobie vykonania namieta odporkyňa s poukazom na skoršie znalecké posudky siahajúce do roku 1997, kedy znalec zameral konštrukcie, ktoré mali byť podľa navrhovateľov osadené až v roku 2001-2002. Navyše znalec v roku 1997 zistil, že tieto konštrukcie boli osadené v roku 1992 -1993. Podľa navrhovateľky za takéhoto skutkového stavu nebol dôvod skúmať hodnotu nepreukázaných prác a VŠH nehnuteľnosti pred a po tvrdených prácach.

To, že odporca poukazuje na nečinnosť súdu z dôvodu podaných opravných riadnych a mimoriadnych prostriedkov, navrhovateľka uviedla, že je to len dôsledok zbytočného znaleckého dokazovania a navrhovateľka tam realizuje len zákonom priznané práva. Poukázala na publikáciu Ústavného súdu Slovenskej republiky „Extrémne, opakované zbytočné prieťahy okresných súdov a orgánov činných v trestnom konaní“, kde ústavný súd konštatuje, že prieťahy môžu byť spôsobené nesprávnymi rozhodnutiami (opakované odvolacie konania, opravovania písomných rozhodnutí); nariaďovanie dokazovania bez náležitého zistenia procesne významných skutočností pre toto dokazovanie. Podľa navrhovateľky je podstatné, že nebol dôvod na doplnenie znaleckého dokazovania. Terajší stav konania je dôsledkom nevhodného doplnenia znaleckého dokazovania. Podľa navrhovateľke analogicky k rozhodnutiu II. Ú 10/2001 možno konštatovať, že v prípade ak je nariadené doplnenie znaleckého dokazovanie, pričom súd sa nevysporiadal s procesne významnými skutočnosťami pre toto dokazovanie (sporné a ani znalkyňou nezistené obdobie realizácie prác, čiže sporný a nepreukázaný je samotný nárok), súd sa dopúšťa prieťahov. Znalkyňa v posudku uviedla, že jej navrhovatelia nepredložili potrebné podklady, a preto obdobie realizácie prác nebolo preukázané. To, že navrhovateľ nie je schopný preukázať svoje tvrdenia, nezakladá právnu náročnosť sporu.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd príslušný na konanie podľa § 246 ods. 1 a § 246a ods. 1 O. s. p. preskúmal vec bez nariadenia pojednávania na základe súhlasu oboch účastníkov konania (§ 250f O.s.p.) a v súlade s § 250q ods. 1 O. s. p. a pri preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa oboznámil s obsahom správneho spisu a vykonal dôkazy nevyhnuté na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia oboznámením sa s listinami obsiahnutými v správnom spise od podania žiadosti navrhovateľky až po napadnuté rozhodnutie.

Z obsahu správneho spisu súd zistil, že navrhovateľka doručila odporcovi 9.6.2015 žiadosť o poskytnutie právnej pomoci vo veci podania ústavnej sťažnosti proti prieťahom v konaní vedenom pred Okresným súdom Žilina č.k.12C/197/2004. K žiadosti pripojila uznesenie 12C/197/2004-384 zo dňa 9.mája 2011, 12C/197/2004 - 457 zo dňa 18. októbra 2012, námietky proti pokračovaniu v znaleckom dokazovaní zo dňa 12. novembra 2012, znalecký posudok č. XX/XXXX, koncept sťažnosti a potvrdenie o výške dávky a príspevkov za rok 2015.

Podľa § 6 ods. 1, písm. a), b), c) a ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. (1) Fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak
a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy 5) okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

(2) Podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. Pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihladne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiľčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Tak, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odporca zamietol navrhovateľkinu žiadosť z dôvodu, že dospel k názoru, že vo veci ide o zrejmu bezúspešnosť sporu a zároveň, že vo veci s ktorou sa žiadateľka na tento obrátila, nebola z vyššie uvádzaných dôvodov vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím žiadateľka nespĺnila jednu z troch kumulatívnych podmienok. Z citovaných ustanovení zákona vyplýva, že odmietnuť žiadosť možno len vtedy, keď nie sú splnené podmienky, pričom jednou z týchto podmienok je, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Nestačí teda, že nie je možné vylúčiť, že ide o zrejmu bezúspešnosť sporu, treba dospieť k záveru, že v danom prípade žiadateľka žiadala o poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti a v jej prípade ide o zrejmu bezúspešnosť sporu. Zákon v citovanom § 8 príkladmo uvádza rozsah posudzovania zrejmej bezúspešnosti sporu pre účely rozhodnutia o poskytnutí alebo neposkytnutí právnej pomoci odporcom. Z tohto ustanovenia vyplýva, že odporca je povinný prihliadnuť na také právne skutočnosti (príkladmo uvedený zánik práva uplynutím času) alebo iné skutočnosti (príkladmo uvedený nedostatok dôkazov), ktorých existencia je priamo a nevyhnutne viazaná s nemožnosťou uspieť v spore. To znamená, že každá ďalšia právna alebo iná skutočnosť v citovanom § 8 priamo neuvedená, musí byť taká, ktorá priamo nevyhnutne vylučuje úspech v spore. Čiže odporca môže zistiť zrejmu bezúspešnosť sporu len na základe takej skutočnosti, ktorá je uvedená v § 8, alebo ktorá tam uvedená nie je, ale priamo a nevyhnutne, t.j. jednoznačne vylučuje úspech v spore. Inak povedané, neúspech v spore musí byť zrejmy na základe zistených skutočností bez toho, aby k tomu bola potrebná zložitá právna analýza. Odporca sa v tomto prípade daným ustanovením neriadil, nakoľko tak, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, zrejmu bezúspešnosť sporu žiadateľky o poskytnutie právnej pomoci podľa takýchto kritérií neposudzoval. Vychádzal z toho, že ešte v roku 2013 bolo doplnené znalecké dokazovanie a vyhotovený znalecký posudok a následne žiadateľka podala riadne a mimoriadne opravné prostriedky proti uzneseniam vydaným v tomto konaní, o ktorých sa v súčasnosti koná, a pre ktoré súd nemôže ďalej konať vo veci samej, a teda v danom prípade nemôže ísť o zbytočné prietahy v konaní. To znamená, že posudzoval to, čo podľa zákona č. 38/1993 Z. z. v konaní o sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby patrí do kompetencie ústavného súdu, t. j. posúdiť, či v danom konaní došlo alebo nedošlo k zbytočným prietahom. Nebolo sporné, že žiadateľka sa domnieva, že v konaní vedenom pred Okresným súdom v Žiline č.k. 12C/197/2004 dochádza k zbytočným prietahom. Nebolo sporné ani to, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia predmetné konanie nebolo skončené a že ide o konanie, ktoré prebieha na súde od roku 2004. Odporca založil svoje rozhodnutie o zrejmej bezúspešnosti navrhovateľkinej sťažnosti na ústavný súd len na základe toho, že navrhovateľka podala opravné prostriedky proti rozhodnutiam v konaní, ktorého neprimeranú dĺžku chce namietat. Zamietnuť žiadosť o poskytnutie právnej pomoci pre zrejmu bezúspešnosť uplatňovania práva, možno len v prípade, ak je bezúspešnosť uplatňovania práva jednoznačná, nepochybná. To znamená v prípadoch, kedy je logický len ten záver, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. V danom prípade odporca také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit' takýto záver, nezistil. Skutočnosť, že účastník konania sa bráni proti procesným rozhodnutiam vydaným v priebehu konania opravnými prostriedkami sama osebe nevylučuje, že v konaní súd nepostupoval plynulo a bez zbytočných prietahov a že bolo zachované právo účastníka na spravodlivé konanie. Odporca ani nepozná žiadne skutočnosti z predmetného konania, úkony účastníkov, postup súdu od jeho začatia, aby mohol takéto skutočnosti vôbec vyhodnocovať. Iné by bolo, ak by odporca zistil, že ústavná sťažnosť je v predmetnom prípade v zmysle zákona č. 38/1993 Z. z. neprípustná. Takéto zistenie by bolo možné posúdiť v zmysle citovaného § 8 ako právnu skutočnosť, ktorá vylučuje úspešné uplatňovanie práva.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že odporca svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení veci. Súd preto rozhodnutie podľa § 250j ods. 2, písm. a) O. s. p. zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

O trovách konania súd rozhoduje na návrh účastníka konania. V tomto konaní navrhovateľka vo svojom opravnom prostriedku o náhradu trov konania nežiadala, a preto jej súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach prostredníctvom tunajšieho súdu na NS SR.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a/, f/) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.